

ANJUMAN | КОНФЕРЕНЦИЯ | CONFERENCES

O'ZBEKISTONDA MILLIY TADQIQOTLAR:

DAVRIY ANJUMAN

DAVRIYLIGI: 2018 | 2022

MENDELEEV DMITRIY IVANOVICH
(1834-1907)

2022
FEVRAL
№37

CONFERENCES.UZ

Toshkent shahar, Amir
Temur ko'chasi, pr.1, 2-uy.

+998 97 420 88 81
+998 94 404 00 00

www.tadqiqot.uz
www.conferences.uz

**ЎЗБЕКИСТОНДА МИЛЛИЙ
ТАДҚИҚОТЛАР: ДАВРИЙ
АНЖУМАНЛАР:
21-ҚИСМ**

**НАЦИОНАЛЬНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ
УЗБЕКИСТАНА: СЕРИЯ
КОНФЕРЕНЦИЙ:
ЧАСТЬ-21**

**NATIONAL RESEARCHES OF
UZBEKISTAN: CONFERENCES
SERIES:
PART-21**

ТОШКЕНТ-2022

УУК 001 (062)
КБК 72я43

“Ўзбекистонда миллий тадқиқотлар: Даврий анжуманлар:” [Тошкент; 2022]

“Ўзбекистонда миллий тадқиқотлар: Даврий анжуманлар:” мавзусидаги республика 37-қўп тармоқли илмий масофавий онлайн конференция материаллари тўплами, 28 февраль 2022 йил. - Тошкент: «Tadqiqot», 2022. - 9 б.

Ушбу Республика-илмий онлайн даврий анжуманлар Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналишлари бўйича Ҳаракатлар стратегиясида кўзда тутилган вазифа - илмий изланиш ютуқларини амалиётга жорий этиш йўли билан фан соҳаларини ривожлантиришга бағишланган.

Ушбу Республика илмий анжуманлари таълим соҳасида меҳнат қилиб келаётган профессор - ўқитувчи ва талаба-ўқувчилар томонидан тайёрланган илмий тезислар киритилган бўлиб, унда таълим тизимида илғор замонавий ютуқлар, натижалар, муаммолар, ечимини кутаётган вазифалар ва илм-фан тараққиётининг истиқболдаги режалари таҳтил қилинган конференцияси.

Масъул муҳаррир: Файзиев Шохруд Фармонович, ю.ф.д., доцент.

1. Ҳуқуқий тадқиқотлар йўналиши

Профессор в.б., ю.ф.н. Юсувалиева Рахима (Жахон иқтисодиёти ва дипломатия университети)

2. Фалсафа ва ҳаёт соҳасидаги қарашлар

Доцент Норматова Дилдора Эсоналиевна (Фарғона давлат университети)

3. Тарих саҳифаларидаги изланишлар

Исмаилов Ҳусанбой Маҳаммадқосим ўғли (Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Таълим сифатини назорат қилиш давлат инспекцияси)

4. Социология ва политологиянинг жамиятимизда тутган ўрни

Доцент Уринбоев Хошимжон Бунатович (Наманган муҳандислик-қурилиш институти)

5. Давлат бошқаруви

Доцент Шакирова Шоҳида Юсуповна (Ўзбекистон Республикаси Ёшлар ишлари агентлиги ҳузуридаги ёшлар муаммоларини ўрганиш ва истиқболли кадрларни тайёрлаш институти)

6. Журналистика

Тошбоева Барнохон Одилжоновна (Андижон давлат университети)

7. Филология фанларини ривожлантириш йўлидаги тадқиқотлар

Самигова Умида Ҳамидуллаевна (Тошкент вилоят халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш ҳудудий маркази)

8.Адабиёт

PhD Абдумажидова Дилдора Рахматуллаевна (Тошкент Молия институти)

9.Иқтисодиётда инновацияларнинг тутган ўрни

Phd Вохидова Мехри Хасанова (Тошкент давлат шарқшунослик институти)

10.Педагогика ва психология соҳаларидаги инновациялар

Турсунназарова Эльвира Тахировна (Навоий вилоят халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш ҳудудий маркази)

11.Жисмоний тарбия ва спорт

Усмонова Дилфузахон Иброхимовна (Жисмоний тарбия ва спорт университети)

12.Маданият ва санъат соҳаларини ривожлантириш

Тоштемиров Отабек Абидович (Фарғона политехника институти)

13.Архитектура ва дизайн йўналиши ривожланиши

Бобохонов Олтибой Рахмонович (Сурхандарё вилояти техника филиали)

14.Тасвирий санъат ва дизайн

Доцент Чариев Турсун Хуваевич (Ўзбекистон давлат консерваторияси)

15.Муסיқа ва ҳаёт

Доцент Чариев Турсун Хуваевич (Ўзбекистон давлат консерваторияси)

16.Техника ва технология соҳасидаги инновациялар

Доцент Нормирзаев Абдуқайом Раҳимбердиевич (Наманган муҳандислик-қурилиш институти)

17.Физика-математика фанлари ютуқлари

Доцент Соҳадалиев Абдурашид Мамадалиевич (Наманган муҳандислик-технология институти)

18.Биомедицина ва амалиёт соҳасидаги илмий изланишлар

Т.ф.д., доцент Маматова Нодира Мухтаровна (Тошкент давлат стоматология институти)

19.Фармацевтика

Жалилов Фазлиддин Содиқович, фарм.ф.н., доцент, Тошкент фармацевтика институти, Дори воситаларини стандартлаштириш ва сифат менежменти кафедраси мудири

20.Ветеринария

Жалилов Фазлиддин Содиқович, фарм.ф.н., доцент, Тошкент фармацевтика институти, Дори воситаларини стандартлаштириш ва сифат менежменти кафедраси мудири

21.Кимё фанлари ютуқлари

Рахмонова Доно Қаххоровна (Навоий вилояти табиий фанлар методисти)

22.Биология ва экология соҳасидаги инновациялар

Йўлдошев Лазиз Толибович (Бухоро давлат университети)

23.Агропроцессинг ривожланиш йўналишлари

Доцент Сувонов Боймурод Ўралович (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш мухандислари институти)

24.Геология-минерология соҳасидаги инновациялар

Phd доцент Қаҳҳоров Ўктам Абдурахимович (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш мухандислари институти)

25.География

Йўлдошев Лазиз Толибович (Бухоро давлат университети)

Тўпламга киритилган тезислардаги маълумотларнинг ҳаққонийлиги ва иқтибосларнинг тўғрилигига муаллифлар масъулдир.

© Муаллифлар жамоаси

© Tadqiqot.uz

PageMaker\Верстка\Саҳифаловчи: Шахрам Файзиев

Контакт редакций научных журналов. tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot, город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000

КИМЁ ФАНЛАРИ ЮТУҚЛАРИ

1. Aminova Navbahor Atamurotovna, Boltayeva Gavharjon Komilovna KIMYODA INTERAKTIV TA'LIM	7
--	----------

КИМЁ ФАНЛАРИ ЮТУҚЛАРИ

KIMYODA INTERAKTIV TA'LIM

Aminova Navbahor Atamurotovna

Boltayeva Gavharjon Komilovna

Xorazm viloyati Urganch shahar

11 – maktab kimyo fani o'qituvchilari

Annotatsiya: ushbu maqolada kimyo darslarini tashkil etishda interaktiv ta'lim haqida yoritilgan.

Kalit so'zlar: interaktiv ta'lim, kompyuter texnologiyalari.

Yashab turgan zamonamiz fan-texnika, ishlab chiqarishni nixoyatda rivojlanayotgani va shu bilan birga atrof-muhit muhofazasida ijtimoiy munosabatlarda salbiy o'qibatlar kelib chiqayotganligi bilan xarakterlanmoqda. Bu kishilik jamiyatining endigi taraqqiyotida yoshlar ta'lim-tarbiyasiga ko'proq e'tibor berishni taqozo etmoqda. Agar masalaga shu nuqtai nazardan qaraydigan bo'lsak, yoshlar tarbiyasi ko'p jihatdan ta'lim muassasalarida tabiiy fanlarni, jumladan kimyo fanini zamon talabida o'qitishga bo'g'liq.

Kimyo fani – mo'jiza fanligini, qanchalik hayot uchun zarurligini aql mashqi bilan tafakkur rivoji, har bir narsani aniq formulasini aniqlash muhimligini, avvalo har bir o'qituvchi o'zi anglasin. An'anaviy usulda, bir xil ritmda dars o'tish talabalarda zerikish, fikri qochish, uyqu qoplash yuzaga keladi. Natijada befarqlikni keltiri chiqaradi. Befarq talabadan ortiqcha narsa kutib bo'lmaydi. Yonidagi sherigini gapga soladi, o'ziga sherik qidiradi va boshqalar.

Fanlarini o'qitishda yangi pedagogik texnologiyalardan foydalanishga quyidagi yangi texnologiyalar tadbiq qilinishi bayon etiladi. O'zbekiston Respublikasining «Ta'lim to'grisida»gi qonuni va «Kadrlar tayyorlash milliy dasturi» ta'limning barcha bosqichlarida islohot ishlarini amalga oshirishni asosiy vazifa sifatida belgiladi. Isloh kilishning eng muqim tomonlaridan biri o'quvtarbiya jarayonini ilgor pedagogik texnologiyalar bilan ta'minlashdir. Pirovard maqsad ta'lim-tarbiya jarayonining unumdorligini oshirib, yuqori malakali, xorijiy mamlakatlar mutaxassislari bilan raqobat qila oladigan mutaxassis kadrlar tayyorlash, ularning kasbiy omilkorliklarini shakllantirish qisoblanadi. Yangi pedagogik texnologiyalarni o'kuv jarayoniga joriy qilishga oid adabiyotlar taxlili shuni ko'rsatadiki, ularda bayon qilingan ishlarning ko'pchiligi gumanitar va pedagogika fanlarini o'qitish jarayoniga baqishlangan, kimyo fanlarini yangi pedagogik texnologiyalar usulidan foydalanib o'qitishga oid maqola va tezislarning ko'pchiligi esa tavsiya va ko'rsatmalar shaklida bayon qilingan.

Yangi pedagogik texnologiyalar o'ziga ko'p masalalarni qamrab oladi: jumladan, nazariy va amaliy kimyoning an'anaviy vositalari yordamida ko'rsatib bo'lmaydigan ko'pgina jarayonlarning dinamik modellarini kompyuter yordamida animatsiya qilib, multemediya mahsulotlari tayyorlash va ulardan foydalanib kompyuter darslarini o'tkazish va shu dasturga kiritilgan ta'lim mavzusiga oid test savollari yordamida talabalarning o'zlashtirish darajalarini aniqlash, dars jarayonida talabalarni faollashtiruvchi xorijiy davlatlar - Amerika, Angliya, Finlyandiya olimlari tomonidan ishlab chiqilgan va sinovdan o'tkazilgan innovation texnologiyalardan foydalanish, shuningdek, mavzuga oid Respublikaning tabiiy kimyoviy zaxiralari va ulardan kimyoviy maqsulotlar ishlab chiqarishni bayon etish, qadimiy Sharq mutafakkirlarining kimyoga oid meroslaridan va O'zbekiston kimyogar olimlarining kashfiyotlaridan darsda foydalanish va boshqalar. Kompyuter darsi sistemasini yaratish va uni o'quv jarayoniga joriy qilish yangi pedagogik texnologiyalarning zamonaviy usullaridan biri qisoblanadi. Bu usulning dolzarbligi va katta imkoniyatlarga ega ekanligi shu bilan asoslanadnki, Respublikamizdagi oliy o'quv yurtlari, akademik lisey va kasbqunar kollejlari hozirgn zamon kompyuter texnikasi bilan yetarlicha ta'minlangan.

Bir necha yillar davrida guruhlarda bioorganik kimyo faninin o`qitib kelamiz. Yillar o`tgani sayin, mening nazarimda, guruhda kimyo faniga iqtidorli va unga qobiliyatsiz bo`lganlar toifasiga ajrala borardi.

Dars o`tishda o`yinli mashg`ulotlar ham o`qitishning faol, samarali usuli hisoblanadi. Kimyo fanini o`qitishda o`quv kompleks turdagi pedagogik o`yinli mashg`ulotlar bolg`usi kasbiy faoliyatga tayyorlash, ta`lim olishga qiziqishni uyg`otishga va guruhni jipslashtirishga imkon beradi.

Dars o`tishda amaliy mashg`ulotlarni bir shakli bo`lgan “muammoli vaziyatlar”ni tashkil etishdir.

Muammoli vaziyat talabalarga har xil muammoli vaziyatlarga duch kelib qolgan vaqtlarda hech qanday qiyinchiliksiz vaziyatdan chiqish yo`llarini o`rgatish, ularni o`z fikrlarini to`g`ri hal qilishga, o`z ustida ishlashga ko`nikma hosil qiladi. Shuningdek, bu texnologiya usulida o`tilayotgan darslar o`qituvchiga ham bir muncha yengillik yaratadi.

Kimyoga alohida urg`u berilishining boshi shundaki, fizika asosan jonsiz tabiatni, biologiya jonli tabiatni o`rgansa, kimyo ham jonsiz, ham jonli tabiatni o`rganadi. Kimyoviy ta`limning dasturini, dars soatlarini shunchaki o`zgartirib muvoffaqiyatga erishib bo`lmaydi. Buning boisi shundaki, eng uangi dastur va darsliklar fan taraqqiyotidan kamida 5-10 yil orqada bo`ladi.

Demak, kimyo o`qitishga yangi pedagogik texnologiyani joriy etibgina ko`langan maqsadga erishish mumkin. Xalqaro didaktikada yangi pedagogik texnologiya deganda ayni bir davrning ilmiy texnik taraqqiyoti darajasida most ta`limni tashkil etish 3 ta aspektni o`z ichiga oladi: mazmu, jixoz (tashkillash) va uni uslubi (amalga oshirish).

Hozirgi kunda dunyo bo`yicha kimyo fanidan bir tilda 500 mingdan ortiq ilmiy axborot e`lon qilinib, 25 ming xil kimyoviy maxsulot ishlab chiqarilib, turmushga tadbiiq etilmoqda. Bir kunda 1000 xildan ortiq kimyoviy modda ro`yxatdan o`tadi. Bu yerda davlat va firmalar sir saqlab e`lon qilinmaydigan ma`lumotlar, moddalar nazarga olinmagan. Kimyoning yo`nalishlari esa yuzga yaqin.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Sayfurov D. Malaka oshirish tizimida masofaviy ta`limni tashkil etishning o`ziga xos xususiyatlari” Kasb-hunar ta`limi j. – T.: 2002. №5- 6. – 28-29-b.
2. Sayfurov D. Masofadan o`qitish tizimining shakllanishi va rivojlanishi // Kasb-hunar ta`limi j. – T.: 2004. - №6. – 16-20-b.

ЎЗБЕКИСТОНДА МИЛЛИЙ ТАДКИКОТЛАР: ДАВРИЙ АНЖУМАНЛАР: 21-ҚИСМ

Масъул муҳаррир: Файзиев Шохруд Фармонович
Мусахҳиҳ: Файзиев Фаррух Фармонович
Саҳифаловчи: Шахрам Файзиев

Эълон қилиш муддати: 28.02.2022

Контакт редакций научных журналов. tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot, город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000